

Fundacja Humanitarna Gazy: Współwinna Zbrodni i Podważanie Obowiązków Izraela jako Okupanta

Fundacja Humanitarna Gazy (GHF), założona w lutym 2025 roku przy wsparciu Izraela i Stanów Zjednoczonych, miała na celu dystrybucję pomocy humanitarnej w Strefie Gazy w trakcie 11-tygodniowej blokady izraelskiej, która doprowadziła ponad 80% z 2,3 miliona mieszkańców Gazy do głodu, jak wynika z raportu Biura Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Spraw Humanitarnych (OCHA) z czerwca 2025 roku. Jednak działania GHF doprowadziły do katastrofalnych szkód dla ludności cywilnej, z ponad 613 Palestyńczykami zabitymi i 4200 rannymi w jej punktach dystrybucji pomocy od maja 2025 roku, według Ministerstwa Zdrowia Gazy i potwierdzone przez niezależnych świadków. Te incydenty, mające miejsce w zmilitaryzowanych strefach pod kontrolą Izraela i z udziałem uzbrojonych prywatnych kontraktorów ochrony, skłoniły ponad 170 organizacji humanitarnych, w tym Amnesty International i Lekarzy Bez Granic, do potępienia GHF jako „pułapki śmierci” i naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego (IHL). Niniejszy esej argumentuje, że GHF stanowi organizację terrorystyczną oraz jest współwinna zbrodni wojennych, zbrodni przeciwko ludzkości i ludobójstwa, jednocześnie podważając IHL. Szczegółowo omawia obowiązki Izraela jako okupanta w Gazie, które GHF podważa, oraz wzywa odpowiednie organy do wyznaczenia, zakazania i sankcjonowania GHF, a także prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego (ICC) do złożenia wniosku o nakazy aresztowania jej urzędników i przedstawicieli w Izbie Wstępnej.

I. Obowiązki Izraela jako Okupanta

Izrael jest uznawany za okupanta w Strefie Gazy, pomimo wycofania się w 2005 roku, ze względu na skuteczną kontrolę nad granicami Gazy, przestrzenią powietrzną, wodami terytorialnymi i podstawowymi usługami, co potwierdziła Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości (ICJ) w swojej opinii doradczej z 2004 roku dotyczącej prawnych konsekwencji budowy muru oraz kolejne raporty ONZ. Regulacje Haskie z 1907 roku, Konwencje Genewskie z 1949 roku oraz Dodatkowy Protokół I z 1977 roku określają obowiązki Izraela jako okupanta, które obejmują:

1. **Ochrona Ludności Cywilnej:** Artykuł 4 Czwartej Konwencji Genewskiej (GCIV) określa osoby chronione jako cywilów pod kontrolą okupanta. Artykuł 27 nakłada na Izrael obowiązek zapewnienia humanitarnego traktowania, ochrony Palestyńczyków przed przemocą i zapewnienia ich bezpieczeństwa. Systematyczne zabójstwa w punktach GHF — 59 w Khan Younis 17 czerwca 2025 roku i 37 w pobliżu Rafah 16 czerwca 2025 roku — naruszają ten obowiązek, ponieważ koordynacja Izraela z GHF naraża cywilów na śmiertelne niebezpieczeństwo.

2. **Dostęp Humanitarny:** Artykuł 55 GCIV wymaga od Izraela zapewnienia dostaw żywności i zaopatrzenia medycznego dla okupowanej ludności, natomiast Artykuł 59 nakazuje ułatwianie pomocy przez bezstronne organizacje. 11-tygodniowa blokada, powodująca głód na poziomie klęski głodu dla 80% mieszkańców Gazy (OCHA, czerwiec 2025), narusza ten obowiązek. Zastępując Agencję Narodów Zjednoczonych dla Uchodźców Palestyńskich (UNRWA) czterema zmilitaryzowanymi punktami GHF, Izrael utrudnia bezpieczne dostarczanie pomocy, naruszając Artykuł 8(c) Dodatkowego Protokołu I, który chroni operacje humanitarne.
3. **Zakaz Karania Zbiorowego:** Artykuł 33 GCIV zabrania karania zbiorowego, w tym działań szkodzących cywilom za czyny, których nie popełnili. Blokada oraz śmiertelne działania GHF, które ograniczają pomoc i narażają osoby poszukujące pomocy na przemoc, stanowią karanie zbiorowe, jak zauważył Specjalny Sprawozdawca ONZ ds. Prawa do Żywności w czerwcu 2025 roku.
4. **Zdrowie Publiczne i Dobrostan:** Artykuł 56 GCIV zobowiązuje Izrael do utrzymania zdrowia publicznego i higieny, współpracując z lokalnymi władzami w celu zapobiegania głodowi i chorobom. Niewystarczający system pomocy GHF, dystrybuujący niejasne „posiłki” w porównaniu z kompleksową pomocą UNRWA, pogłębia kryzys głodu w Gazie, naruszając ten obowiązek.
5. **Niedyskryminacja i Neutralność:** IHL, w tym Wspólny Artykuł 3 Konwencji Genewskich, wymaga bezstronnego traktowania cywilów. Zaangażowanie GHF w cele bezpieczeństwa Izraela — omijanie systemów ONZ w celu przeciwdziałania rzekomemu wpływowi Hamasu — podważa neutralność, naruszając zasady bezstronności i humanitaryzmu w Rezolucji Zgromadzenia Ogólnego 46/182 (1991).

Niewypełnienie przez Izrael tych obowiązków, pogłębione przez wsparcie dla GHF, ułatwia szkody dla cywilów i głód, naruszając IHL i umożliwiając zbrodnie. Działania GHF, prowadzone pod kontrolą Izraela jako okupanta, czynią obie strony współodpowiedzialnymi za naruszenia prawa międzynarodowego.

II. GHF jako Organizacja Terrorystyczna

Terroryzm, zgodnie z definicją Rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ 1566 (2004), obejmuje czyny mające na celu spowodowanie śmierci lub poważnych obrażeń ciała cywilom w celu zastraszenia ludności lub zmuszenia do działania, podczas gdy Międzynarodowa Konwencja o Zwalczaniu Finansowania Terroryzmu z 1999 roku (Artykuł 2) obejmuje czyny wywołujące terror wśród społeczeństwa. Działania GHF spełniają te kryteria. Jej cztery punkty dystrybucji, zlokalizowane w zmilitaryzowanych strefach, przyciągają zdesperowanych cywilów do obszarów, gdzie spotykają się z śmiertelną siłą ze strony izraelskich żołnierzy lub uzbrojonych kontraktorów GHF. Raporty dokumentują 613 zgonów i 4200 rannych, z incydentami takimi jak 59 zabójstw w Khan Younis i 37 w pobliżu Rafah. Świadek byłego kontraktora, cytowany przez Amnesty International, twierdzi, że strażnicy GHF strzelali do tłumów, sugerując bezpośrednie zaangażowanie. Ten wzorec przemocy, w środku kryzysu głodu w Gazie, zastrasza Palestyńczyków, zniechęcając do

poszukiwania pomocy i wzmacniając kontrolę Izraela, zgodnie z definicją terroryzmu w Rezolucji 1566.

III. Współwinna Zbrodni Wojennych

Zbrodnie wojenne na mocy Artykułu 8 Statutu Rzymskiego obejmują umyślne zabójstwa i ataki na cywilów podczas konfliktów zbrojnych. Wspólny Artykuł 3 Konwencji Genewskich zakazuje przemocy wobec cywilów w konfliktach nie międzynarodowych, takich jak Izrael-Hamas. Zmilitaryzowane punkty GHF, koordynowane z siłami izraelskimi, umożliwiają takie naruszenia. Biuro ONZ ds. Praw Człowieka donosi, że izraelscy żołnierze rzekomo otrzymali rozkaz strzelania do nieuzbrojonych osób poszukujących pomocy, według śledztwa Haaretz, a niepowodzenie GHF w przeniesieniu punktów pomimo 613 zgonów sugeruje współwinę. Ułatwiając ataki na cywilów, GHF pomaga i podlega do zbrodni wojennych na mocy Artykułu 25(3)(c) Statutu Rzymskiego, który czyni podmioty odpowiedzialnymi za świadome wspieranie naruszeń.

IV. Współwinna Zbrodni Przeciwko Ludzkości

Zbrodnie przeciwko ludzkości, zgodnie z Artykułem 7 Statutu Rzymskiego, obejmują morderstwa, eksterminację i nieludzkie czyny jako część powszechnego lub systematycznego ataku na cywilów z wiedzą o ataku. 613 zgonów w punktach GHF stanowi systematyczny atak, biorąc pod uwagę ich powtarzalność i skalę. Działając w śmiertelnych strefach i zastępując bezpieczny system UNRWA, GHF świadomie ułatwia morderstwa (Artykuł 7(1)(a)) i nieludzkie czyny (Artykuł 7(1)(k)). Ostrzeżenie ONZ o „eksterminacji” przez głód (Artykuł 7(1)(b)) wiąże rolę GHF w 80% ryzyku głodu w Gazie z tymi zbrodniami, ponieważ pogłębia warunki cierpienia.

V. Współwinna Ludobójstwa

Konwencja o Ludobójstwie z 1948 roku definiuje ludobójstwo jako czyny mające na celu zniszczenie, w całości lub w części, chronionej grupy, w tym zabójstwa (Artykuł II(a)) lub narzucanie warunków obliczonych na fizyczną destrukcję (Artykuł II(c)). Współwina wynika z pomagania w takich czynach z wiedzą (Artykuł III(e)). Działania GHF, umożliwiające 613 zgonów i głód w środku 80% ryzyka głodu, przyczyniają się do warunków niszczących Palestyńczyków. Orzeczenie ICJ z 2024 roku w sprawie prawdopodobnego ludobójstwa w Gazie wzmacnia to twierdzenie. Zwabiając cywilów do śmiertelnych punktów i podważając pomoc, GHF wspiera czyny ludobójcze, czyniąc ją współwinną na mocy Artykułu III(e).

VI. GHF jako Pułapka Śmierci i Podważanie IHL

Model GHF to pułapka śmierci, podważająca nakazy IHL dotyczące bezpiecznego, neutralnego dostarczania pomocy (Konwencje Genewskie, Wspólny Artykuł 3; Dodatkowy Protokół II, Artykuł 18). W przeciwieństwie do 400 bezpiecznych punktów dystrybucji UNRWA, cztery zmilitaryzowane punkty GHF powodują chaotyczne napływy, narażając cywilów na snajperów i uzbrojonych kontraktorów. Raporty o strzelaninach, w tym 59 zgonów w Khan Younis i 37 w pobliżu Rafah, wraz z krytyką NGO i postami na X

określającymi GHF jako „strefę śmierci”, podkreślają ten śmiertelny projekt. Poprzez dostosowanie się do celów bezpieczeństwa Izraela w celu omijania systemów ONZ i przeciwdziałania rzekomemu wpływowi Hamasu, GHF narusza zasady neutralności i bezstronności Rezolucji Zgromadzenia Ogólnego 46/182 (1991). To podważanie przekształca pomoc humanitarną w mechanizm kontroli i szkody, podważając prawne obowiązki Izraela i międzynarodowe zasady humanitarne.

VII. Załamanie Prawne GHF w Szwajcarii

Brak przejrzystości i instytucjonalnej legitymacji Fundacji Humanitarnej Gazy został dodatkowo potwierdzony, gdy Szwajcarski Federalny Organ Nadzoru nad Fundacjami (ESA) wszczął postępowanie likwidacyjne przeciwko zarejestrowanemu w Genewie oddziałowi GHF 2 lipca 2025 roku. ESA wskazała na liczne naruszenia szwajcarskiego prawa fundacji, w tym: - Brak członka zarządu z siedzibą w Szwajcarii z prawem podpisu, - Mniej niż trzech wymaganych prawnie członków zarządu, - Brak szwajcarskiego konta bankowego lub ważnego adresu, - Brak akredytowanego organu audytorskiego.

GHF przyznała, że jej szwajcarski oddział był nieoperacyjną jednostką awaryjną, która nigdy nie prowadziła działalności w Szwajcarii, i potwierdziła, że operacyjnie ma siedzibę w USA (Delaware). ESA opublikowała 30-dniowe powiadomienie o rozwiązaniu w Szwajcarskiej Oficjalnej Gazecie Handlowej. W maju 2025 roku **TRIAL International**, prawnicza organizacja pozarządowa z siedzibą w Genewie, złożyła dwa formalne wnioski o zbadanie, czy działania GHF naruszają szwajcarskie prawo i międzynarodowe prawo humanitarne, powołując się na brak neutralności i bezstronności.

Strukturalna niezgodność GHF eliminuje wszelką domniemaną dobrą wiarę. Zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym i szwajcarskimi reżimami regulacyjnymi, **legitymacja organizacyjna** — potwierdzona przejrzystym zarządzaniem, lokalnym nadzorem i odpowiedzialnością — jest warunkiem koniecznym dla legalnych operacji humanitarnych. Całkowita niezdolność GHF do spełnienia tych standardów popiera możliwe do obalenia domniemanie, że jest to jednostka działająca w złej wierze lub instrumentalizowana przez państwo, mająca na celu podważenie neutralnego dostarczania pomocy.

VIII. Wezwanie do Działania

1. Wyznaczenie, Zakaz i Sankcje przez Właściwe Organy

- **Zgromadzenie Ogólne ONZ:** Powołując się na Rezolucję 377A („Zjednoczeni dla Pokoju”), Zgromadzenie Ogólne powinno wznowić 10. Nadzwyczajną Sesję, aby ogłosić GHF organizacją terrorystyczną i naciskać na zamrożenie aktywów, zakazy podróży i zakaz finansowania — wymagana jest większość dwóch trzecich, co jest osiągalne, biorąc pod uwagę poparcie dla wysiłków na rzecz zawieszenia broni w Gazie.
- **Rządy Narodowe:** Państwa — szczególnie w ramach Ligi Arabskiej, Unii Afrykańskiej i Globalnego Południa — powinny indywidualnie wyznaczyć GHF jako jednostkę terrorystyczną na mocy krajowych praw antyterrorystycznych,

zamrozić jej aktywa i zakazać współpracy. Precedensy obejmują jednostronne wyznaczenia jednostek powiązanych z ISIL.

- **Organizacje Regionalne:** UE, Liga Arabska i Unia Afrykańska powinny wykorzystać swoje mechanizmy sankcji, naśladując środki takie jak ograniczenia UE wobec Korei Północnej po wecie Rady Bezpieczeństwa ONZ w 2022 roku.

2. Odpowiedzialność Karna przed ICC

Prokurator ICC powinien złożyć wniosek o nakazy aresztowania na mocy Artykułu 58 Statutu Rzymskiego dla przywódców GHF, członków zarządu i kontraktorów ochrony powiązanych z śmiertelnymi operacjami w punktach pomocy. Podstawy obejmują:

- **Artykuł 25(3)(c):** Pomoc i podżeganie do zbrodni wojennych,
- **Artykuł 7:** Zbrodnie przeciwko ludzkości,
- **Artykuł 6 + Artykuł III(e) Konwencji o Ludobójstwie:** Współwina w ludobójstwie.

Członkostwo Palestyny w ICC od 2015 roku ustanawia jurysdykcję nad Gazą. Rezolucja Rady Praw Człowieka ONZ z czerwca 2025 roku, wzywająca do zbadania ofiar w punktach pomocy, dostarcza dalszych podstaw dla działań prokuratorskich.

Wnioski

Jako okupant Gazy, Izrael jest związany Regulacjami Haskimi, Konwencjami Genewskimi i Dodatkowym Protokołem I, aby chronić cywilów, zapewniać dostęp humanitarny i zapobiegać karaniu zbiorowemu. Działania GHF — pod koordynacją Izraela — spowodowały ponad 613 zgonów i przyczyniły się do głodu na poziomie klęski głodu, dotyczącego ponad 80% mieszkańców Gazy. Te działania stanowią terroryzm (Rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ 1566), zbrodnie wojenne (Artykuł 8 Statutu Rzymskiego), zbrodnie przeciwko ludzkości (Artykuł 7) i ludobójstwo (Artykuł II Konwencji o Ludobójstwie). Załamanie prawne GHF w Szwajcarii dodatkowo obala jakąkolwiek narrację o legitymacji. Społeczność międzynarodowa musi działać zdecydowanie: GHF musi zostać wyznaczona, zakazana, objęta sankcjami, a jej przywódcy muszą ponieść odpowiedzialność karną. Przywrócenie centralnej roli humanitarnej UNRWA jest kluczowe dla ochrony cywilów w Gazie i utrzymania prawa międzynarodowego.